

Лабораторна робота 3. Операції з даними

Мета роботи

Вивчити основні компоненти і набір інструментів інтегрованого середовища розробки Microsoft Visual Studio, які використовуються для розробки застосунків мовою C#.

Вивчити структуру проектів програм, створюваних автоматично на мові C# з використанням бібліотеки базових класів платформи .NET.

Навчитись створювати власні проекти консольних додатків та додатків Windows Forms.

Зміст

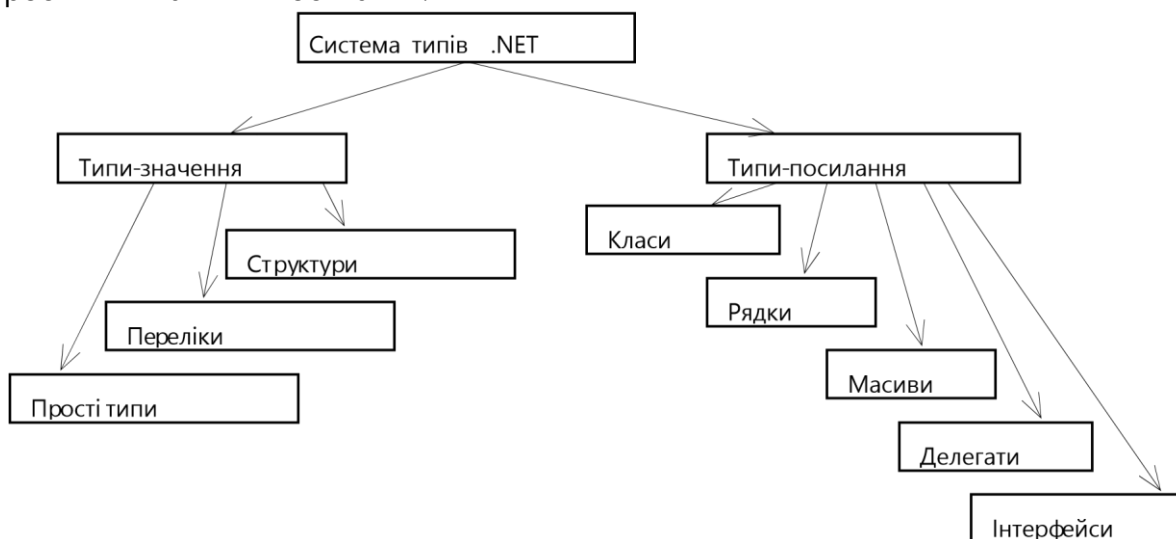
Основи мови програмування C#

1. Система типів .NET
2. Змінні та константи
3. Основні правила для вибору імен змінним та константам
4. Введення та виведення даних
5. Форматне виведення
6. Операції з даними

Основи програмування мовою C#

1. Система типів .NET

Платформа .NET використовує різні типи даних. Є дві основні категорії вбудованих типів у C# - прості типи та типи-посилання.

C# - мова з суворим контролем типів.

2. Змінні та константи

Для збереження даних у програмі використовуються змінні та константи. Змінна - іменована область пам'яті, в яку під час виконання програми можна записувати та зчитувати дані. Константа - іменована область пам'яті, яка містить значення певного типу, яке можна лише зчитувати.

Для того, щоб використовувати змінну її треба оголосити та ініціювати. Для констант оголошення відбувається одночасно з ініціюванням.

Оголошення й ініціалізація змінних:

Тип_змінної ім'я_змінної [=значення];

```
int x; //оголошення змінної x x=100; //ініціалізація змінної x
long w,z=100; //оголошення змінних w та z й ініціалізація z q=100*z;
//оголошення змінних з динамічною ініціалізацією
```

Оголошення й ініціалізація констант:

Тип_константи ім'я_константи [=значення];

```
const double pi=3.14; //оголошення та ініціювання константи pi
```

Основні прості типи даних в C#:

Ім'я типу	Граничні значення	Приклад
bool	true або false	true
char	Один символ	'A'
sbyte	Число від -28 до 127	-16
byte	Число від 0 до 255 (8 розрядів)	32
short	Число від -32768 до 32767 (16 розрядів)	-256
ushort	Число від 0 до 65535 (16 розрядів)	128
int	Число від -2147483648 до 2147483648 (32 розряди)	-100000
uint	Число від 0 до 4294967295 (32 розряди)	200000
long	Число від -9223372036854775808 до 9223372036854775807 (64 розряди)	-50000000000L
ulong	Число від 0 до 18446744073709951615 (64 розряди)	100000000000L
float	Число від $1,5 \cdot 10^{-45}$ до $3,4 \cdot 10^{38}$ (32 розряди, точність до 7 десяткових розрядів)	375.95f
double	Число від $5,0 \cdot 10^{-324}$ до $1,7 \cdot 10^{308}$ (64 розряди, точність до 15-16 десяткових розрядів)	1.0000000001d
Dsmal	Число від $1,0 \cdot 10^{-28}$ до $7,9 \cdot 10^{28}$ (128 розряди, точність до 15-16 десяткових розрядів)	75.95m
string	Послідовність символів Unicode	"Welcome"
object	Базовий для всіх інших типів тип	

3. Основні правила вибору імен змінним та константам.

1. Першим символом має бути латинська літера, знак підкреслення «_», або символ «@». Наступними символами імені можуть бути будь-які символи латиниці, знак підкреслення чи цифри. Символи можуть бути як з верхнього так і з нижнього регістру.
2. Для імен не можна використовувати ключові слова мови програмування (Main, int, if, for тощо). Вони виділяються кольором в редакторі коду.
Приклади допустимих імен: myBigScore, _qwer, a12.
Приклади недопустимих імен: \$qw, 54r, 1if, for, x-12.
3. Рекомендується імена простих змінних та констант розпочинати з символів нижнього регістру, імена складних змінних, методів та функцій з верхнього.
4. Якщо ім'я складене з декількох слів, то перша літера другого слова пишеться великою.
Приклади імен змінних та констант: myWord, myString, myBestSolution.
Приклади імен методів та функцій: Fib(), Main(), Step(), MaxCount(), Max3().
5. Небажано використовувати символ підкреслення для розділення частин імені (запис word_count виглядає незграбніше ніж wordCount).
6. Мова C# є чутливою до регістра, якщо ви замість static наберете Static, то виникне помилка, імена myWord та MyWord є різними..
7. Назви просторів імен, типів - розпочинаються з великої літери (Console.WriteLine, System.Windows.Forms.MessageBox).
8. Усі ключові слова мови C# пишуться в нижньому регістрі (наприклад, for, if, static, global).

4. Операції з даними

В програмі з прикладу 2 використовується операція присвоєння

```
s = Console.ReadLine();
```

Дані з правої від знака «=» частини записуються до змінної, розміщеної зліва від «=».

Результат виконання функції Console.ReadLine() запишеться до змінної s.

Над дійсними, цілими, натуральними числами можна здійснювати арифметичні операції та обчислювати значення математичних функцій.

Приклад 1. Розрахуємо площу трикутника за відомими сторонами.

Введемо значення довжин сторін a, b, c, обчислимо півпериметра трикутника p та за формулою. Герона знайдемо площу трикутника. Результати виведемо в консоль.

```
using System;
namespace triangle
{
    class Program
    {
        static void Main(string[] args)
        {
            Console.WriteLine("Введіть сторону a"); // (1)
            int a = Convert.ToInt32(Console.ReadLine()); // (2)
            Console.WriteLine("Введіть сторону b");
            int b = Convert.ToInt32(Console.ReadLine());
            Console.WriteLine("Введіть сторону c");
```

```

int c = Convert.ToInt32(Console.ReadLine());
int p = (a + b + c) / 2;
Console.WriteLine("Півпериметр трикутника p={0}", p);
double s = Math.Sqrt(p * (p - a) * (p - b) * (p - c));
Console.WriteLine("Площа трикутника s={0}", s);
Console.ReadLine();
}
}

```

В рядку (1) виводиться в консоль рядок "Введіть сторону a".

В рядку (2) введений рядок символів конвертується в ціле число.

Після зчитування даних про сторони трикутника в змінні a, b, c у рядку 18 обчислюється та присвоюється змінній p значення півпериметра, а в рядку 20 присвоюється змінній s значення площі трикутника.

Завдання 1. Вдосконалити програму. Здійснити перевірку існування трикутника, та здійснювати валідацію даних за допомогою методу TryParse. В усіх випадках виводити необхідні повідомлення.

Завдання 2*. Використовуючи технології Windows Forms намалювати трикутник та вивести його площу під малюнком. Трикутник задати координатами вершин. Дані водити в текстове поле, трикутник малювати за натиском кнопки.

З мови C++ мова C# успадкувала префіксні та постфіксні операції. У наступному прикладі до значення змінної X додамо значення змінної Y, а результат запишемо до змінної X

- $x = ++u$; //значення u збільшується на 1, після чого нове значення записується до змінної x;
- $x = u++$; // значення u записується до змінної x, а потім значення змінної u збільшується на 1.

5. Операції з даними логічного типу

Крім арифметичних виразів у мовах програмування ще один тип виразів – логічний. Логічним назвемо такий вираз, результатом обчислення якого може бути істина (True) або хибна (False).

Для опису такого типу даних використовується слово bool (скорочення від boolean).

В якості операторів у логічних виразах використовуються операції порівняння:

Назва	Позначення
Більше	
Менше	
Менше рівне	> <
Більше рівне	<= >=
рівне	= =
не рівне	!=

та логічні операції

Назва	Позначення
Умовне (логічне множення) I	&&
Умовне (логічне додавання) АБО	
Заперечення (інверсія) НІ	!

Логічна операція && (I) дає істинний результат лише тоді, коли обидва операнди істинні.
 Логічна операція || (АБО) дає істинний результат тоді, коли хоча б один з операндів істинний.
 Логічна операція ! (НІ) завжди дає результат протилежний значенню операнда.
 Приклади простих логічних виразів:

Вираз	Результат		
5==7	False		
4==4	True		
6>=6	True		
6!=8	True		

Замість чисел можуть використовуватися змінні, яким присвоєно числа. Приклади складних логічних виразів

Вираз	Результат
5>2 && 3==5	False
5>2 3==5	True

При складанні як арифметичних, так і логічних виразів слід урахувати пріоритет виконання різних операцій. Для зміни порядку використовуються дужки

Пріоритет	Категорія	Операція	Порядок
0	Первинні	(expr), x y, x->y, f(x), a[x], x++, x--, new, typeof(t), checked(expr), unchecked(expr)	Зліва направо
1	Унарні	+, -, !, ~, ++x, --x, (T)x, sizeof(t)	Зліва направо
2	Мультиплікативні (Множення)	*, /, %	Зліва направо
3	Адитивні (Додавання)	+, -	Зліва направо
4	Зсув	<<, >>	Зліва направо
5	Відношення, перевірка типів	<, >, <=, >=, is, as	Зліва направо
6	Еквівалентність	==, !=	Зліва направо
7	Логічне I (AND)	&	Зліва направо
8	Логічне виключаючи АБО (XOR)	^	Зліва направо
9	Логічне АБО (OR)		Зліва направо

10 Умовне логічне І	&&	Зліва направо
11 Умовне логічне АБО		Зліва направо
12 Умовний вираз	? :	Справа наліво
13 Присвоювання	=, *=, /=, % =, +=, -=, <<=, >>=, &=, ^=, =	Справа наліво
Склеювання з null	??	
14 Лямбда-оператор	=>	Справа наліво

Розглянемо задачу визначення можливості існування трикутника за довжинами його сторін

Приклад 3. Використання логічних виразів

```
using System;
namespace c_bool_1
{
    class Program
    {
        public static void Main(string[] args)
        {
            Console.WriteLine("Уведіть довжини трьох сторін трикутника щоразу натискаючи Enter");
            double a=Convert.ToDouble(Console.ReadLine());
            double b=Convert.ToDouble(Console.ReadLine());
            double c=Convert.ToDouble(Console.ReadLine());
            bool sol = a+b>c && a+c>b && b+c>a;
            Console.WriteLine("Результат {0}",sol);
            Console.ReadKey(true);
        }
    }
}
```

Завдання 3. Обчисліть значення виразу:

А) $x > y \ \&\& \ x == 2$, де $x=2$, $y=4$.

Б) $x == y \ \&\& \ x != 2$, де $x=12$, $y=5$.

В) $k > v \ || \ k <= 2$, де $k=2$, $v=4$.